

KRISLAI

Doleriai ir Siela.
Tegul pasimokins.

Rašo Trukši-Timsai.

Užuodę Amerikos dolerių kvapsnį, iš Lietuvos pulkais pradėjo čion plaukti visoki "aktoriai", "dainininkai" (a la Byra), šmugelninkai, magikai ir šiaip "augšto stono" asabos. Žinoma, jiem visiem pasotinti nėra gana didelis amerikiečių kišenius, nors jie ir gana gudriai moka tuos dolerius iš amerikiečių kaulyti.

Girdėti, kad tuli "aktoriai" ir magikai (kurie publika nori užhipnotizuoti tik tai tam, kad geriau galėtų prie jos kišenius prieti) jau ant doku "točkas" stumdo. Labai gerai, tegul pasimokina proletarinio gyvenimo, tai parvažiavę į Lietuvą galės geriau keikti amerikiečius už jų "storžieviskumą".

Vienas "garsus Lietuvos Valstybės Teatro "Aktorius" tulame susirinkime mušdamasis į krūtinę ir užsidedęs kartojo: "Jūs, amerikiečiai, turite dolerius, bet jūs neturite sielos; mes nors doleriu neturim, bet mes turime sielą, todėl mes esam turtingesni, negu jūs." "Gana jau gana, tamistele", neiškęntes atsiliepė kampe besėdįs žmogutis, "mes nors biedni, bet vis tik nevažiuojam pas jus tos 'sielos' prašyti, o jūs tai nuolat pas mus atbėgat mūsų dolerių pasiubagaut."

Tas žmogus pasakė mano nuomonę.

Pernai Amerikos lietuviams "Kalendorių" išleido tikrai viena "Vienybė". Tai buvo labai prastas ir apytuštis leidinys. Lietuviams darbininkams tasai "Kalendorius" nieko nedavė. Net statistikos ir informacijos buvo žymiai vietomis suklastuotos ar nepilnos. Tai buvo vienos srovės propagandos brošiūrėlė.

Šiemet leidžia lietuviams darbininkams "Kalendorių" "Vilnis". Tai bus tikra darbininko enciklopedija. Reikia tikėtis, kad nesiras nei vieno lietuvių darbininko Amerikoje, kuris nepasistengtų išgyti tą taip lauktiną leidinį. Kiekvieno miesto ir miestelio kuopos ir šiaip organizacijos lai pasirūpina, kad kiekvienas darbininkas tą "Kalendorių" gautų.

Ispanai Gabiai Išsikraustė iš Marokos

MADRID.—Teikiama kretas Ispanijos militaristaiam diktatoriui Primo de Rivera už jo sugabų ištraukimą kariuomenės iš Marokos, prarandant tikrai tris kareivius. Sugabiai pavykė išsikrausti iš 180 pavojingų pozicijų. Pilnai išsikraustyta ir iš Marokos miesto Seshuan.

10 BILIONŲ METŲ ŽVAIGŽDĖS AMŽIJE

Profesorius Henry Russell iš Princeton Universiteto, astronominio departamento galva, sako, kad žvaigždės amžius galys turėti virš 10,000 bilionų metų. Geriausia teorija apie atsiradimą saulinės sistemos, jis sako, yra ta, kuri aiškina, kad planetos susidarė iš atskilimų įvykių laike susiartinimo dviejų saulų bei žvaigždžių. Spindinčioji mūsų saulė pragyvenusi virš biliono metų, sako šis profesorius.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išcina Kasdien Apart Nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 281 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Panedėlis, 24 d. Lapkričio (Nov.), 1924 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XIV, Dienraščio VI

SOVIETŲ RUSIJA GAVO 88 MILIONUS DOLERIŲ PASKOLOS IŠ ANGLŲ BANKO

PINIGUOČIAI NEPAISO, KAD VALDŽIA ATSAIKŲ SKOLINTI IR PANAIKINO SUTARTIS.

MASKVA. — Leonidas Krasinas šią savaitę išvažiavo Paryžiuon kaip Sovietų ambasadorius. Jis informavo užsienio prekybos komisariato darbininkus, kad nepaisant Anglijos valdžios atsakymo duoti paskolą Rusijai, Anglijos Bankas suteikė Sovietų valdžiai \$88,000,000 kredito. Ambasadorius Krasinas sako, valdžia daro plačią finansinę apyvartą su Anglijos ir Amerikos bankais. Jis pranašauja, kad sekantį metų užsieninė prekyba sieksianti apie vieną bilioną aukso rublių.

FRANCIJA IMA MORGANO PASKOLĄ

PARYŽIUS.—Senatas ir atstovų rūmas perleido paskolos projektą, sulgykurio Francija ima \$100,000,000 iš J. P. Morgano kompanijos Amerikoje. Paskola bus 25 metams ant 7%.

TORIAI ATMETĖ SUTARTIS SU RUSIJA

Pyksta už Komunistinę Propagandą.

LONDONAS.—Anglijos užsieninių reikalų ministris Chamberlain pranešė Sovietų atstovui Rakovskiu, kad naujasis atžagareivių, torių, kabinetas negalys rekomenduoti parlamentui sutarčių su Rusija, kurias padarė socialistinis MacDonaldo kabinetas. Sako, atžagareivinė ministrija išreiškia savo nepasitenkinimą delei komunistinės propagandos, kuri būk skleidžiama iš Rusijos. Pirmenama ir sufabrikuotasis "Zinovjevo laiškas". Anglijos bankieriai tačiau nepaiso savo valdžios straksėjimų. Jie duoda Rusijai paskolas be jokios baimės.

Duonos Kaina Augščiausiai Laipsnyj Francijoje

PARYŽIUS.—Pasirašyta naujas patvarkymas, kuriuomi duonos kaina pakeliamama iki 1 franko ir 49 centimų už kilogramą. Tai yra augščiausias pabrangimo laipsnis Paryžiuje, kokio nebuvo nuo 1870 metų.

Rasta Orlaivis be Lakuno

ROTTERDAM.—Vandeninio tipo orlaivis atrasta arti End. Žvejai jį rado. Sako, tai esą orlaivis admiralo Cabral, Portugalijos lakūno, kuris prapūlė kelionėje iš Rotterdamo į Portugaliją. Jo paties lavonas neatrastas.

LENKIJA

Pradėjo eiti nelegaliai "Czerwoniy Sztandar", senas revoliucinis lenkų laikraštis. Pirmame num. telpa laiškas Kominterno Lenkijos komunistams, kuriame nupeikiama tuli nukrypimai dešinuman. Straipsny apie veikimą lenkų žvalgybos suteikiama daug žinių apie jos provokacijas. Provokatorių esama ne tik komunistų tarpe. Valdžia užlaiko savo šnipus kiekvienoje dirbtuvėje. Bedarbių Lenkijoje esama apie 150,000.

KULIPKOS NEEMĖ LAIVO "WASHINGTON"

WASHINGTON.—Buvo šaudytas nuo šarvuotio "Texas" karinis laivas "Washington" paskandintimo tikslu, tačiau jis išlaikė bombardavimą ir nenuskendo. Tad nutarta pavesti orlaivininkams bombomis nukandinti jį. Militaristai veikiausia tyčia daro taip, kad vėliau būtų galima reikšmingiau reikalauti teigimo daugiau orlaivių, kurie, sulgy šios lekcijos, esą galingesni už laivus.

Sudeginta Moteris Buvo Pasmaugta

Eksptariai Sako, Ji Nemirė Pečiuje.

COLUMBUS, O.—Eksptariai daktariai, išekzaminavę dalis kūno sudegintos kunigo Sheatsley moteries, sako, ji buvo pirmiau pasmaugta ir tik tuomet įmesta karštan pečiuon, kad paslėpus žmogžudystę. Kunigas, jos vyras, tebetikrina, kad jina pati nusizudžiusi.

Didžiausia Pasaulyje Pirtis

VIENNA.—Vieno miliono dolerių pirtis dabar statoma Vienoje. Manoma, jog tai busianti didžiausia pirtis visame pasaulyje. Namas bus septynių augštų ir užims didelį žemės plotą. Sale medikalių maudyklių bus įvairių rūšių lašinės maudyklės, prūdi, elektrinės šviesos gydymuisi. Didžiausiam prūde išsiteksia 1,000 ekspertinių plaukikų. Aplinkui bus galerijos del žingeidaujančių žiūrėtojų. Vasaros laike stoga galės atidaryti naudojimuisi tyru oru ir saulės spinduliais.

KOMUNISTAI GERAI LAIMEJO RINKIMUOSE NORTH DAKOTOJE

Pirmutinis Komunistas Išrinktas Valstijos Legislatūron.

WILLISTON, N. D.—Drg. A. C. Miller, vietinės Darbininkų Partijos kuopos sekretorius, tapo išrinktas valstijos legislatūron, laimėdamas konkurenciją prieš bepartyvės lygos politikierių kandidatą iš Williams apskričio.

Draugas Andrew Omholt, kandidatavęs į šio apskričio serifus, gavo gana daug balsų, bet nebuvo užtektinai, kad laimėjus.

Atsižvelgiant į faktą, kad abu kandidatai viešai skelbė esą komunistais, tai pasėkmės labai puikios. Specialiai smarki kova buvo vedama prieš drg. Omholt. Geltonoji spauda gąsdino piliečius visokiais nebūtais komunizmo baubais.

LIETUVOS ŽINIOS

Darbininkų Apgavikai.

KAUNAS.—"Socialdemokrato" 24 No. paskelbta, kad CB gavęs aukų iš Tauragės darbininkų apie 90 litų politiniams kaliniams. Klausimas, kokiems kaliniams? Darbininkų politikis kaliniai (komunistai ir kuopininkai) yra atsiskak iš socialdemokratų CK kokią tai nebūtų pašalpa imti. Lenkų "politikos" kalinių s. d. taip-pat nešelpia. Socialdemokratų gi kalėjiman nekiša, kaip politinės socialistinės partijos narių. Tai kokių gi kalinius s. d. šelpia? Dalykas štai koks. Kauno kalėjime darbininkai kaliniai išmetė iš savo tarpo visą eilę išdavikų, be to yra įstojusių iš politinių kalinių į žvalgybą ir perėjusių į atskiras kameras, — tai va, šituos "kalinius" ir šelpia socialdemokratai. Ir da jie giriiasi, kad, girdi, mes renkam aukas savo draugams, esantiems kalėjime, o tuo tarpu tie s. d. draugai, tai juodosiai. Apie tai turi žinot visi tie, kurie aukoja pinigų politiniams kaliniams ir tas aukas įduoda į socialdemokratų rankas.

GARIBALDI — MIRTINAS FASISTŲ PRIEŠAS

Sakosi Remtų Patį Velnia, jeigu Jis Tik Eitų prieš Mussolinį.

RYMAS.—Generolas Pepino Garibaldi prisiekė, kad fasizmas bus išvarytas iš Italijos. Korespondentams jis sakė:

"Judmarškiniai bandė užmušti mane, bet jie bijos areštuoti mane. Aš nesiliausiu smerkęs Mussolinio iki teisingumas ir laisvė Italijoje vėl bus atgauta."

Korespondentui užklausus, ar Garibaldi remtų Giolitti premjerystę, jis atsakė:

"Aš remčiau bile ką nuo popiežiaus iki velnio, jeigu jis tik eitų prieš Mussolinį."

Bankrutai Ispanijoje.

Barcelona mieste bankas Villa Nueva suspendavo mokėčius, subankrutindamas fabriką.

GIRDI DUNDĖJIMĄ GELEZINIŲ ATOMŲ

SCHENECTADY.—Dundėjimą galima aiškiai išgirsti, kuomet jais būna perduotas per radio į pa-prastą garsiakalbį, — pasakoja išbandžiusieji. Manoma, jog panašiu būdu bus galima klausytis ir kitokios medžiagos garsų.

COOLIDGE'US LAIMEJIMAS DIKČIAI PERDĖTAS

Balsuotojų Šiemet Dalyvavo Rinkimuose Mažai Daugiau, negu Renkant Hardingą Keturi Metai Atgal.

Pertikrintos ir beveik pilnos skaitlinės prezidentinių rinkimų parodo, kad Coolidge'aus laimėjimas yra dikčiai perdėtas. Buvo paskelbta, kad šiemet balsavo net 30,000,000 piliečių, o pasirodo, kad vargiai bus virš 26,000,000, tai yra tiek, kiek dalyvavo 4 metai atgal, kandidatuojant Hardingui ir Cox'ui.

Reiškia, nepaisant visų pastangų priversti visus piliečius balsuoti, milijonai jų vis tiek tyčia nebalsavo šale daugelio kitų, kuriems neleidžiama balsuoti.

Neoficialės, bet veik pilnos 1924 m. rinkimų skaitlinės yra sekančios: Coolidge'us gavo 14,100,000 balsų; Davis, 8,000,000; La Follette'as, 4,300,000. Mažesnių partijų skaitlinės nepaduotos. Darbininkų (komunistinė) Partija renka savo skaitlines iš įvairių valstijų.

Pasirodo, kad Coolidge'ius gavo daugiau balsų už Hardingą 17 valstijų, kuomet Hardingas, keturi metai atgal, gavo už Coolidge'ius daugiau balsų net 31 valstijoje. Davis gavo daugiau balsų už Cox'ą 19 valstijų, o Cox'as užpereituose rinkimuose viršijo Davisą net 29 valstijose.

Sakosi Remtų Patį Velnia, jeigu Jis Tik Eitų prieš Mussolinį.

RYMAS.—Generolas Pepino Garibaldi prisiekė, kad fasizmas bus išvarytas iš Italijos. Korespondentams jis sakė:

"Judmarškiniai bandė užmušti mane, bet jie bijos areštuoti mane. Aš nesiliausiu smerkęs Mussolinio iki teisingumas ir laisvė Italijoje vėl bus atgauta."

Korespondentui užklausus, ar Garibaldi remtų Giolitti premjerystę, jis atsakė:

"Aš remčiau bile ką nuo popiežiaus iki velnio, jeigu jis tik eitų prieš Mussolinį."

Bankrutai Ispanijoje.

Barcelona mieste bankas Villa Nueva suspendavo mokėčius, subankrutindamas fabriką.

KUNIGAS APGAVO JAUNĄ GASPADINĘ LIETUVOJE IR PRIVEDĖ JĄ PRIE SAUŽUDYSTĖS

KITAS KUNIGAS IŠEJO IS PROTO IR GALĄ GAVO

Tamsuoliai Nukirto Merginos Lavonui Galvą

Drg. J. K. iš Geneva, Ill., gavo nuo savo giminių laišką nuo švintibrasčio, iš Lietuvos, kuriame paduodama sekantis tragiškas atsitikimas.

"Barbora Rabacauskė, gaspadinudama pas kunigą, susigaspadinavo... Pamatęs, kad jau negerai, kunigas pasiuntė ją į užrubežį ir tuo sykiu išsistorojo sau kitą vietą, Kražiuose. Išvažiavęs į Kražius kunigas nesakė parapijonam, kur jis išvažiavo, o mergina vis leido jam laiškus į švintibrastį, prašydama, kad atsiųstų jai pinigų pragyvenimui. Nebegaudama pinigų ir neturėdama kuo maitintis, ji parvažiavo į švintibrastį ir parsivežė sūnų dviejų mėnesių. Neradus kunigo ji ilga laiką klausisiskieji dūšių ganytojais Lielandasi. Sužinojus išvažiavęs pas jį į Kražius.

"Kaip nuvažiavo, tai kunigas labai nusigando. Jos tenai niekas nekentė. Pa-gyvenus tulą laiką, ją užpuolė staigi mirtis. Vieni sako, kad buvo užnuodinta; kiti gi sako, kad pasikorė. Kuomet ją palaidojo, tai kunigui prasidėję vaidintis klebonijoj. Jis pasisamdė vyrus, iškasė jos lavoną, ir atvežė į švintibrasčio kapus. Kaip tik užkasė čionai, tai ir tam kunigui nebuvę ramybės."—Matyt, kas nors tyčia "vaidinimo" špokus darė, bet to užteko kunigui išeiti iš proto ir mirė nuo to. Sako, kas tai naktį kunigo knygas mėtė, kedes vartė, juokėsi, žnaibė. Keli tamsėni žmoneliai susitarę naktį atkasė merginos lavoną ir nukirto jai galvą; dabar esą ramu.

KIPRO PETRAUSKO VADAS ŠVEČAS DAINUOS "LAISVĖS" KONCERTE

Vakar tik mažą dalį parašė apie gabumus ir balsą operos dainininkės Guševos, kuri dainuos "Laisvės" koncerte.

Tarsime žodį kitą apie M. F. Švečą, nepaprastą rusų ukrainą dainininką ir artistą, kurs dalyvaus "Laisvės" koncerte.

Geriausiu lietuvių dainininku yra skaitomas Kipras Petrauskas.

Švečas buvo Kipro Petrausko vadu bei režisierium, kuomet Petrauskas pradėjo dainuoti rusų koncertuose Oriole ir kituose Rusijos miestuose.

Švečas turi galingiausią po Šaliapino baso balsą. Bet jo balsas ima labai plačiai—nuo žemiausio, gilaus baso iki augšto baritono.

Kur tiktai su savo dainavimu Amerikoje Švečas pasirodė, visur spauda apie jį atsiliepė su karštais pagyrimais. Pažymėjo didelius jo gabumus ir kaip artisto ir kaip dainininko.

PARYZIAUS GRAZUOLĖS MAUDOSI ARBATOJ

PARYŽIUS.—Aristokratės gražuolės Paryžiuje pila arbatą savo maudynešna. Esą, jei arbatą yra gera viduriniai vartojimui, tai ir išoriniam kūno plovimui tinkanti. Iėjo madon parudusi oda, kuri paruduoja nuo arbatos lygiai, kaip nuo saulės, besimaudant vasarą.

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jus Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

VISIEM A. D. P. MARIAM PATERSONE

Patersonė, N. J., bus labai svarbus to miesto Darbininkų Partijos narių susirinkimas panedėly, lapkričio (Nov.) 24 d., 8 valanda vakare, 7 Bridge Street. Susirinkimas iš pradžių buvo paskirtas lapkričio 17, bet del rimtų priežasčių negalėjo tuomet įvykti. Dabar gi susirinkimas tikrai įvyks panedėly, lapkričio 24 d. Visi nariai yra raginami dalyvauti, kadangi tai bus be galo svarbus susirinkimas.

ADP. II Distrikto organizatorius Chas. Krumbein.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Visi Eikite Rinkti Aukų.

Subatoj ir nedėlioj, 22 ir 23 lapkričio bus rinkimas aukų Patersono streikieriams. Visi, Darbininkų Partijos nariai ir taip sąmoningi darbininkai, turi pagelbėti narsiai kovojantiems Patersono streikieriams.

Ateikite į "Laisvės" ofisą paslėpti dėžučiu. Subatoj nuo 2 val. po pietų iki 6 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryte iki 12 val. diena. Dėžutės su pinigais atneškite panešėlyje. V. A. Z. Sekr.

Amalgameitų Streikų Atbalsiai.

New Yorke pereitą vasarą Amalgameitai streikavo dėl keturių reikalavimų. 1) Kad darbas, sukriptas unijinėse dirbtuvėse, būtų dirbamas taipgi unijinėse dirbtuvėse; 2) Nustatyti minimum algą; 3) Nustatyti darbo normos; 4) Bedarbių fondas.

Nors jau daug laiko praslinko nuo streiko dienos, vienok rūsuviai faktiniai dar nei vieno ty reikalavimų gyvenime nėra. Laikė streikų unijos nariai anksčiausiai rytais eidavo pikietuoti, dėjo visas pastangas, kad streiką laimėjus. Pas narius buvo pasisventimo privesti darbdavius pasirašyti po tais darbininkų reikalavimais. Bet galutinai gyveniman įvykdyti tuos reikalavimus buvo pavesta Amalgameitų Generalei Tarybai.

Dabartiniu laiku Generalė Taryba tulus reikalavimus jau pradėjo gyveniman vykdyti. Į bedarbių fondą pradės mokėti su 1 d. gruodžio š.m. Darbininkai mokės pusantro nuosimčio savo savaitinio uždarbio. Darbdaviai irgi turės mokėti pusantro nuosimčio tos sumos, kokią jie darbininkams išmoka algomis.

Šitas klausimas jau visur aiškiamas. Vadinasi, bedarbių jau bus gyveniman įvykdytas.

Bet mums, darbininkams, svarbu žinoti, kur yra mūsų šios kovotos minimum algos? Kur nustatymas darbo normos? Pagal padarytą sutartį, šitie du reikalavimai turėtų būti gyveniman vykdomi. O jeigu jie gyveniman nevykdomi, tai nariai turėtų pareikšti savo nepasigėnėdumą prieš unijos viršininkus; jie turėtų reikalauti, kad būtų gyveniman vykdomi.

New Yorke Bendrosios Tarybos vedėjas Wolffas pareiškė, kad minimum algų ir nustatymui darbo normos planas jau esąs padarytas ir sekančiame Tarybos posėdyje bus apsvaistytas. Pagaliaus, jis pareiškė, kad gal su tulomis firmomis reikės vesti griežta kova dėl mokėjimo į bedarbių fondą. Mat, tuos firmos nenori mokėti nuskirtą nuosimtį į bedarbių fondą. K. Jankaitis.

Prelekcija.

ADP. LS. I kuopos švietimo komisijs buvo surengus ant 20 d. gruodžio prelekcija. Prelecentu buvo drg. A. Bimba. Jis skaitė prelekciją temoje "Kaip komunistai žiūri į parlamentą". Žmonių susirinko vidutiniškai. Prelecentas plačiai nušvietė buržuazinių parlamentų reikšmę, išdėstė, kaip socialistai žiūri į parlamentą, kaip jie tikisi parlamentą pagelba įvykdyti socializmą ir taip toliaus. Paskui nurodė, kad balsavimais, parlamentais ir kitais panašiais valais niekad negalima bus perkeisti kapitalistinę tvarką ir kad tuščios socialistų svajonės balsavimu atsiekti savo tikslo.

Toliaus išdėstė, kaip komunistai žiūri į parlamentą, kodėl jie dalyvauja rinkimuose. Komunistai nesitiki balsavimu ar parlamentais perkeisti šį kapitalistinį surėdymą ir jie dalyvauja rinkimuose tik todėl,

kad paskleidus savo nuomonę, kad pavarius daugiau agitacijos, kad parodžius darbo žmoniems, kaip parlamente buržuazijos atstovai gina kapitalistų reikalus.

Pasibaigus prelekcijai, vienas socialistų bandė duoti klausimų, norėjo neva sukritikuoti kalbėtoją, būk ir komunistai lygimai žiūri į parlamentą taip, kaip ir socialistai. Bet jam buvo tinkamai atsakyta ir paskui turėjo jis nutilti. Rep.

Prie Milašiaus ir Bartnerio Nusizudymo.

Pereitame "Laisvės" numery rašėme, kad ketvergo ryte rasta negyvi Vincas Milašius ir Juozas Bartneris. Ten mes spėjome, kaip galėjo įvykti ta nelaimė. Pribuvus policijai ir gydytojui, prieita prie išvedimo, kad kitaip negalėjo būti, kaip tik jie viengazinio pečiaus krana užsuko, o kita paliko atsuke, bet gazi buvo užgesę. Jiems ten besilinksminant, gazu daug prisirinko ir jie nei nejutė, kaip apsvaigo, neteko nuovokos ir užduso. Vadinasi, buvo ne sauzdystė, bet nelaimingas atsitikimas.

Žinoma, jeigu jie būtų buvę blaivias protais, tai, be abejo, panaši nelaimė nebūtų įvykus. Vadinasi, ta nelaimingoji naminėle buvo priežastimi jų mirties.

Milašius paėjo iš Kauno rėdybos, Bartneris iš Sūvalkų. Pastarasis buvo našlys.

Palaidojimu rūpinasi graboriai Dobrovolskis ir Radzevičius.

Maspeth, N. Y.

Lapkričio 19 d. buvo ADP. LS. 56 kuopos susirinkimas, į kurį mažai atsilankė. Pasirodo, kad daugelis draugų pasidavė apsilėdimui ir nenori lankytis į susirinkimus, neįteresuojasi visuomeniniais ir sykiu savais reikalais, bet praleidžia laiką tuščiais užsiėmimais. Draugai, jau patiems reiktų supaprasti, kad taip elgtis negalima, kad reikia daugiau darbuotis. Nereikia paisyti, kad kai kurie draugai aptingo ir nuo jų nereikia imti pavyzdį, visiems pasiduoti tinginiui.

Susirinkime komisija pranešė, kad nuo surengto "Laisvės" naudai koncerto, kad apgynus ją nuo Petkaus užpuolimo, pelno liko \$44. Dabar yra rengiamas vakaras ant 30 d. lapkričio "Darbininkų Balsui". Vakara rengia visos vietos darbininkiškos organizacijos ir todėl visi turėtų paremti rengiamą vakarą.

Taipgi kuopa nutarė rengti masines prakalbas, kad sušelpus Patersono streikierius. Prakalbos įvyks 20 d. gruodžio. Kuopietis.

IVAIRŲ PARENGIMAI

ADP. LS. II DISTRIKTO BIURO NARIAMS.

Subatoj, 22 d. lapkričio, "Laisvės" svetainėj, įvyks Biuro narių specialis posėdis. Pradžia 5 val. po pietų. Yra laiškas ir telegrama iš Chicago. Turim apkalbėti. Nepamirškite. Sekr. J. N.

Darbininkiškos New Yorke ir Brooklyno Organizacijos, Tėmykite.

Amerikos Darbininkų Partijos New Yorke Distrikto prašo, kad darbininkiškos draugijos bei organizacijos neruoštų jokių savo parengimų sekančiom dienom:

Sausio (January) 11 d., nedėlioj po pietų ir vakare. Nes tuo laiku bus apvaikščiujamas "Daily Worker", Partijos dienpačio sukaktuvas, New Star Casino svetainėje. Vasario (February) 1 d., nedėlioj

po piet. Nes bus didis masinis pamatydama čia gyvenančių lietuvių psichologija, nusprendė pasikviesti da kitas dvi organizacijas: ALDLD ir ALMPS. Kuopas į talką ir kartis nuo karto rengti tokius linksmus vakarus.

Vasario 11-14 d.d. Nes tomis dienomis bus Darbininkų Apsigyrimo Bazamas, Lyceum'e, 86 gatvė. Kovo (March) 15 d., nedėlioj po piet ir vakare bus apvaikščiujama Paryžiaus Komunos sukaktuvas, Madison Square Garden'e.

Visi čia minimi parengimai įvyks New Yorke.

Darbininkų Partijai simpatizuojančios draugijos turėtų tomis dienomis rengti jokių savo teatrų, vakarėlių, balių ir kt. (**)

Mokyklėlės Narių žiniai.

Nedėlioj, lapkričio 23 d. visi mokyklėlės nariai ateikite, nes turėsim labai svarbią lekciją iš Komunizmo A B C militarizmas. Visi turite atvykti perskaityti. Taipgi turėsim prakalbėti. Šie draugai yra prisirengę: V. Bovinas apie I.W.W. atsiluvusią konvenciją ir Jankaitis apie kraučiu politiką. Pagaideujama, kad ir ne mokyklėlės nariai atsilankytų, ypatingai kraučiai ateikite. Įvyks "Laisvės" svetainėj, 10 val. ryte. Mokyklėlės Sekr.

Puikus Koncertas.

NEW YORK. — Pirmą sykį šiame mieste lietuviai darbininkai rengia toki puikų koncertą, kokio šies lietuvių kolonija dar nėra turėjus, tur būt, nuo pradžius savo gyvamio.

Kadangi šiame mieste iki šiam laikui beveik da nebuvo stiprios, veiklios lietuvių darbininkų grupės, kuri užsimtų ne tik apšvieta, bet ir dailė, todėl ir visi parengimai pirmiau buvo ne taip patraukianti ir neuzinteresuodavo atsilankančių žmonių. Seniau irgi būdavo rengiamas baliai, teatrai ir t.t., bet jie būdavo pusiniai negyvi.

Dabar gi kas kita, nes čia, New Yorke mieste, gyvuoja trys grupės, — darbininkiškos organizacijos, kurių uždavins yra darbininkiška klasinė apšvieta. Stipriausia ir veikliausia jų grupių arba kuopų yra ADP. LS. 32 kuopa, tai yra politinė organizacija ir į ją priklauso išimtinai vien tik klasiniai susipratę darbininkai ir, kaip tokie, jie labai gerai supranta ne vien reikalus da neusipratusių darbininkų, bet taip pat ir tu darbininkų pagaidavimus. Vienas, iš tu pagaidavimų paprastų darbininkų, kuomet jie da dirba, tai karts nuo karto praleisti laiką linksmai: paklausti muzikos, dienu, paokt ir t.t.

Todel, Darb. Partijos 32 kp., permatydama čia gyvenančių lietuvių psichologija, nusprendė pasikviesti da kitas dvi organizacijas: ALDLD ir ALMPS. Kuopas į talką ir kartis nuo karto rengti tokius linksmus vakarus.

Pereitais metais buvo surengta koncertas ir buvo pasekmingas, liko pelno organizacijai, žmonės buvo užganėdinti, ypatingai patiko visiems Aido Choras. Po to buvo surengta eilė prakalbų, paskaitų. Paskui buvo surengtas, teatras "Kryžius", jis nebuvo pasekmingas, todėl kad žiūrint į jį reikėjo verkti, o žmonės nori juoktis.

Teatrų Lankytojams.

Brooklyno ir apielinkės teatrų lankytojai nepamirškite, kad centralbrooklyniečiai lošim komedija "Balon Kritis Sauas Nekelsi". Turim surinkti juokliarius aktorius ir pilnai tikim, kad žiūrėtojai vis nuo kedžiū iš juoko. Taipgi visi atsilankykite, nes vistiek negalėsite ta naktį užmigti, nematę tokios juokingos komedijos. Kita sykį šios komedijos nemušim, nes visos svetainės šiame sezone yra užimtos.

Centralbrooklyniečiai niekad neapgavo publikos su lošimais; kasmet žiūrėtojai džiaugiamies gerės mūsų lošimais, taipgi ir šiemet, kaip sakom, taip namom ir išpildyti. Ir daug nereikia nei kalbėti; tik reikia atminti lošimo dieną ir nuvažiuoti pažiūrėti komedijos.

Komedija įvyks Thanksgiving Day, 27 d. lapkričio, Palace Hall, 708—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Rengėjai.

Neužmirškite Patersono Streikierių.

Brooklyne rengiama taip vadinama Tag Day ant subatos ir nedėlios, 22 ir 23 d. lapkričio. Tai bus visur renkiamos aukos Patersono streikieriam, visi darbininkai ir darbininkės pasi-

stengkite parinkti aukų. Įgaliojimus ir dėutes galima gauti šiose vietose: 105 Eldridge St., 208 East 12th St., 350 East 81st St., 64 East 104 St., 15 West 126 St., 542 East 145 St., Bronx; 1347 Boston Road, Bronx; 61 Graham Ave, Brooklyn; 319 Grand St., Brooklyn; 46 Ten Eyck St., Brooklyn; 1844 Pitkin Av., 1373—43rd St., Brooklyn; 1917 Crapsee Ave., Brooklyn; 3109 Surf Ave., Coney Island.

Newyorkiečių ir Apielinkės Domei.

Vietos darbininkiškos organizacijos, ADP. LS. 32 kp., ALDLD. 23 kp., LMPS. 31 kuopa rengia antrą metinį koncertą ir šokius nedėlioje, 23 d. lapkričio, svetainėje 1347 Boston Road, tarp 169 ir 170 gatvių, Bronx. Pradžia 3 val. po pietų. Įžanga tik 50 centų.

Šis koncertas bus vienas iš puikiausių, kokie kada buvo New Yorke. Dalyvaus Dailės Choras iš Bayonne, N. J., Kanklių Orkestra, Velička su Puta iš Brooklyno.

Todel nepraleiskite progos, visi iš New Yorke ir apielinkių atsilankykite. J. K.

Ridgewoodo ir Apielinkės Lietuviams.

Subatoje, 29 d. lapkričio, ALDLD. 55 kuopa rengia puikų koncertą, kuris įvyks John Meditz svetainėje, kamps Stockholm St., Brooklyne.

Programos išpildyme dalyvaus šios spēkos: Lyros Choras, po vadovystę A. Dziko, iš Maspeth, solistė Jeanette Alborilla, kurta pirmu sykiu Brooklyno publika turės progą išgirsti dainuojant; Aido Choro dvielis kvartetas; K. Hermanas, gabus smuikininkas, kuris taipgi pirmu sykiu pasirodys prieš Brooklyno publiką.

Geriamieji vietos lietuviai ir apielinkės! Nepraleiskite šios progos. Kaip matote, programa bus puiki. Muzika gries po vadovystę Retikevičiaus. Šokiai prasidės 5 val.; programa 8 val. Užbaigus programą, šokiai trauksis iki vėlumai nakties. Įžanga 50 centų.

Kviečiame visus atsilankyti, Rengimo Komisija. (278—80)

PAJESKOJIMAI

Pajieskau partnerio į bušernę ir grosemę. Kas norėtų, galėčiau paroduoti ir visą biznį. Priežastį pardavimo suzinote ant vietos. Atsisauskite į "Laisvės" ofisą. 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (280—282)

PARDAVIMAI

Parsiduoda 2 šeimynų mūrinis namas su salūnu. Kas nori, gali pirkti tik salūnu. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visi įtaisymai. 402 Hooper St., Kamps So. 1st St. Brooklyn, N. Y. 71—25

ANT PARDAVIMO

Jau tik keturi atliko iš 25 namų, pastatytų šioj apielinkėj. Dvieju šeimynų mūriniai namai, su visais naujaisios mados įtaisymais, garu šildomi, dideli porčiai ir keliai dėl įvažiavimo su automobiliais, maudynės, gatvė 75 pėdų pločio. Vieta labai pulki. Numeriai namų 57, 59, 61 ir 65 Firth Avenue, Maspeth, N. Y. Tik du bloka! nuo Grand St. Taksų mokėti nereikia. Matykite savininką A. Michael, arba telefonuokite: Newtown 1720. 273—284

Parsiduoda salūnas, lietuvišias apgyventoj vietoj ir už pigią kainą. Atsisauskite greitai. 177 Adams St., Newark, N. J. (279—283)

REIKALINGA

REIKALINGA jauna pora, kuri dar neturi rakandų, arba našlė su vienu vaikučiu, arba bedarbė mergina dėl prižiūrėjimo namo ir vieno vaiko. Geistina būtu, kad atsisauskite gero būdo moteris. Atsisauskite laiškais: V. Stankus, 174 Narragansett Road, Willimansett, Mass. (280-282)

PADEKAVONĖS DIENOS DIDELIS BALIUS
MULFORD'S ORCHESTRA **DU BENAI** PASSELLA'S JAZZ BAND
STAUCH'S
CONEY ISLAND
RENGIA
LIETUVIŲ GIMNASTŲ KLIUBAS
KETVERGO Vak., LAPKRIČIO-NOV. 27. 1924
Pradžia šeštą Valandą Vakare.
Įžanga 50 centų
Kliubo buveinė: 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

MES PARDUODAME UZ PIGIAUSIAS KAINAS Tik \$650 įmokėt
\$50 per mėnesį **NAUJUS 2 Šeimynų Namus**
Taksų nereikia mokėti, mūrinės, didelis kelias del įvažiavimo
Kaina \$9450
"Parquet flooras", maudynės, elektros žviesia, garu apšildomos, naujaisios mados papuošimai ir visi įtaisymai.
BROWNSVILLE SOUTH REALTY CO.
(Savininkai ir Budavotojai)
JOSEPH ROBERTS CO. (Agentai)
Kamps 96th Street ir Avenue L., Brooklyn, N. Y.
P. S.—Vaziuokite Broadway elevatoriu iki Avenue L. stoties ir išlipite tėmykite mūsų apskelbimus. Pereikite per karo "trekes" ir įeikite tiesiai į mūsų ofisą. Pirkite tiesiog iš pačių budavotojų.

ŠALČIAMS UŽEJUS
Kiekvienas žmogus stengiasi įsigyti sau tinkamus ir šiltus apėdalus, kad apsaugotų savo sveikatą. Bet kur gaut tokius apėdalus? Užteikt pas mus, nes mes užtikome gerų gatavų ir padarome ant užsakymo šiltus ir gerus apėdalus.
Gera Materija ir Darbas Garantuotas
Taipgi siunčiame ir į kitus miestus.
V. KERSULIS AND CO.
62 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6640.

NEPRALEISKITE PROGOS!
Šiuomi! pranešu visiems savo seniems kostumeriams, kad aš persikėliau iš Grand Street Extension į naują vietą po No. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Norinti pirkti namą, meldžiu atsilankyti ir persitikrinti kas link namų.
J. N. ZAJANKAUSKAS, NOTARY PUBLIC
REAL ESTATE
404 Grand St. Tel./Stagg 4778 Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 9566
DR. D. FELDBERG
SURGEON DENTIST
LIETUVIŠKAS DENTISTAS
472 LORIMER ST.
Kamps Grand St., Brooklyn, N.Y.
Dantis traukiami ir taisomi pagal naujausios metodos. Speciali atyda atkreipiama į nervuotus. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Tel. Greenpoint 5812
DR. A. PETRIKA
Lietuvis Dentistas
229 BEDFORD AVE.
Kamps N. 4th St. BROOKLYN, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. vak.

Telephone Main 9759
LIETUVIS FOTOGRAFAI
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujavus ir sudaro sa amerikoniškais. Darbą atlieka greitai ir PIGIAI.
Kreipkitės šiuo adresu
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 9783-J
J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS
107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVE
Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybeles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkutus) vyrams moterims ir vaikams.
Prašau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užganėdintas.
S. PAUŽA
131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

TEMYK! Del Tavęs Amerikoje ir Lietuvoje
Mes išmokinam, kaip apsieiti su gasinu automobiliu; dalinas į tris dalis
1. MECHANIZMAS. Kaip sustatyti sulyg planu; kaip surasti sugedimus; kaip išardžius sustatyti. Tas viskas mokinama kiekviena studentą praktiškai po priežiūra instruktoriau.
2. ELEKTRA ir MAGNETIZMAS. Tai reikalingiausia prie dabartinio automobilio.
3. VAŽINEJIMAS. Kaip pastoti ekspertu soferiu.
Pabaigę mūsų mokyklos kursą, turite pilną progą pasinaudoti vienu iš dviejų amatų — mechniko arba soferio. Garantuojame laisvius ir diplomą. Mokiname grynai lietuviškai ir angliškai. Kaina priėjama visiems—jauniems, seniems, vyrams ir moterims. Mokytojum yra pilno laipsnio technikas žymus ekspertas L. Tiknius. Lekcijos dienomis ir vakarais. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Atidaryta nuo 9 iki 9 val. nedėliomis nuo 1 iki 3. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas prof. L. Tiknius.
NEW YORK AUTO SCHOOL
228 Second Ave. Kamps 14th St. New York, N. Y.

MANHATTAN SKRYBELĖS YRA ŽINOMOS KAIP GERIAUSIOS
(Mes žinome, kad mes turime geriausias skrybeles ant rinkos šiandien)
JOS NE TIK KA GERAI strodo, bet ir gerai laikosi. Pats ta tai pastebėsi, kaip mūsų skrybėlės pamatysi.
JUS NEGALESITE įsivaizdinti, kaip Manhattan skrybėlės gali būti parduodamos už taip mažą kainą—\$3.00, \$4.00 ir \$5.00.
TURIME DAUGYBĘ naujaujų madų ir spalvų, iš kurių galite išrinkti sau skrybėlę. Jus rasite ką jus norite. Todel mes ir duodame užtikrinimą su kiekviena skrybėle, kad jus busit užganėdinti.
MANHATTAN HAT STORES
BROOKLYN BRANCHES:
230 GRAND STREET, 470 GRAND STREET
Mes taipgi pardavinėjame Society Club Skrybeles
MUS KEPURĖS YRA ŽINOMOS KAIP GERIAUSIOS

Amerikos Darbininkų Partija LIETUVIŲ SEKCIJA

Iš Partijos Pastogės.

Darbininkų Gelbėjimo internacionalas, kurio centras yra Maskvoje, neseniai paskyrė \$1-000 gnyimui Sacco ir Vanzetti, Amerikos "demokratijos" kalinėjimuiose kankinamiems italams darbininkams. Tas aiškiai liudija, kad ši organizacija rūpinasi visais politiniais kalininiais, pakliuvusiais į kalėjimus už darbininkų klasės reikalus.

"Vilnius" šiemet išleido "Darbininkų Kalendorių" 1925 metais. Jame randasi daug svarbių straipsnių ir statistikų. Dr. Angarietas davė ryškų braižinį iš Lietuvos komunistinio judėjimo istorijos, o d. Bimba parašė gerą straipsnį apie Amerikos darbininkų judėjimą. Be to, Dr. A. Petrika, Vacius Žalionis, ir kiti mūsų rašytojai prisidėjo su savo raštais. "Darb. Kalendorius" yra įdomus ir reikalingas įsigyti kiekvienam lietuviui darbininkui. Jis jau gatavęs. Siųskite savo užsakymus "Vilnius" adresu. Kaina tik 50 centų.

Ar sekanciais metais reikės mums, Lietuvių Sekcijai, laikyti savo suvažiavimus po Darbininkų Partijos suvažiavimų? Jei taip, tai kuriame mieste? Šis klausimas reikėtų padiskutuoti mūsų Distrikto komitetams ir kuopoms. Savo sugestijas siųskite Centro Biuro Sekretoriui.

Jeigu "Laisvė" šiemet gavo daugiau kai tūkstantį naujų skaitytojų ir ALDDL narių gavo taipgi virš tūkstanti, tai mūsų kai kurie pesimistai turėtų atmainyti savo nuomonę dėl lei mūsų judėjimo ateities.

Jaunųjų Darbininkų Lyga iki šiol leido dvi-savaitinį laikraštį "Young Worker". Nuo sekanciu naujų metų jina ryžtasi leisti savaitinį laikraštį. Dabar deda didžiausias pastangas sukėlimui didesnio fondo tam tikslui.

Jaunųjų Darbininkų Lyga, reikia pripažinti, daro labai didelį progresą: nauji nariai kas mėnuo auga. Laikraščiai platinami ir visur randa didelio prijavimo darbininkuose. Tik pasidžiaugti tenka dėl to. Lietuvių darbiečiai privalo daboti, kad ne tik jų kūdikiai, bet ir kūdikiai visų darbininkų būtų įtraukti Jaunųjų Darb. Lygon.

WORCESTER, MASS.

TEATRAS "PAVYDAS" NEVYKUSIAI PRAEJO

Lapkričio 13 d. Aldo Choras su svetainės komitetu bendrai

"DAILY WORKERIS" GAUNAMAS ANT STANDŲ.

New Yorke ir kaip kur Brooklynne ant standų parsidavinėja dienraštis "Daily Worker". Prie progos nusipirkite jį, kad ir turėtumėt jau užsipernumeravę.

Girdėjau, kad N. Y. ant standų išsiplatina virš 1500 egz. "D. W." Ta skaitlinė galima būtų padvigubinti.

statė scenoj Areibaševio penkių veiksmų dramą "Pavydas". Publikos atsilankė labai mažai dėl tokio veikalo. To priežastis gal būt daug parengimų tą savaitę ir Pašėlpinio Klubo ferų pirmas vakaras. Kaslink lošimo, reikia pripažinti, kad labai prastai sulosta; taip sakydamas, turu mintyje ne paniekinti lošėjus, bet kad daugiau turėtume branginti mūsų sceną. Juk ne kokias labdarin-gai naudai buvo rengtasi tas veikalas perstatyti, bet tobulinimui mūsų dailės. Buvo rengtasi ir mokintasi beveik per pusę metų tas veikalas, o aktorių bausius rolių nemokėjimas, išskiriant vieną kitą. Sufliorius visai netinkantis, skaudus jo balsas buvo girdėti ne tik publikoj, bet gal būt ir ant gatvės. Kostiumai buvo geri, tik tas nuolatinis susimaišymas ir begalinės pauzos erzino publika.

Padėkav. Dienoj, lapkr. 27 ir 29 d., bus statoma didelis veikalas dviejų aktų, septynių aktų, "Juozapas ir Zelta-ra" ir "Paraono Sapnas". Būtinai turite kiekvienas pažūrėti, kaip tas perstatymas išeis, nes antri metai prie jo rengiamasi. Ir kitais metais minėtoji dienoj būdavo labai pasekmingi parengimai kaip publika, taip ir atlikimu jų. Todėl taip reikia padaryti ir šiemet. Mikas.

PITTSBURGH IR PRIEMIESCIAI

COURTNEY, PA.—Drg. Lekavičius turi valgomų daiktų krautuvę ir svetainę. A.L.D.L.D. vietos kuopai jis duoda velti svetainę prakalbam ir mingams.

Čia mirė Jonas Vaičvilas, senas Courtney gyventojas. Vaičvilas buvo laisvas žmogus. Jo lavoną, kaip laisvamano, katalikai atsisakė priimti į savo namus. Lekavičius priėmė Vaičvilos lavoną. Surengė šermentis ir iškilmingai su muzika ir prakalbomis palaidojo jį.

Yra daug biznierių, kurie pritaria darbininkiskam judėjimui. Bet kada paprašai kokio nors patarnavimo darbininkų labui, pakrato ranka. Skundžiasi, jog bizniui gali pakenkti arba neturį laiko. Lekavičiaus laikas taip pat brangus, kaip ir kitų biznierių, tačiau Lekavičius paaukuoja savo laiką del labo savo organizacijų ir del labo savo idejos draugų.

Northsaidiečiai geriau darbuojasi už sohičius. Northsidej jau įsisteigė vaikų draugijėlė ir jau atsidaro mokyklėlė lietuvių kalbos. Sohičiai taipgi rengiasi prie to paties, bet jokio tikro darbo dar nepradėjo.

Northsaidiečiai jau planuoja įsteigti lietuvių gramatikos mokyklą didelėmis. Nėra abejonės, kad jie įsteigs.

Čia kunigai, kalėdodami, lankė ir po laisvamanių stubas ir prašo pinigų. O savo parapijonus kursto, kad laisvamanius vnytų lauk iš namų.

Jeigu kunigai su savo parapijonais veja laisvamanius lauk iš namų ir šlykščiausiai koloja juos, paprašius paramos kokiam prakilniam visuomeniam tikslui, tai laisvamaniai turi kunigų ir parapijonų mandagiai paklausti, ar jie nesisarmatija eiti į laisvamanių namus.

A.L.D.L.D. IV Apskričio Prskalby Maršrutas. Visuose miestukuose, kur tik draugai darbuojasi, išgarsindami prakalbas, pasekmės būna geros. Blogas dalykas, kad kai kurie mūsų draugai netikusiai garsina. Pamėto plakatus kur

karžiamose ar bučėnėse ir dojimius ir uždarius. Prkalbos publikai patiko ir jeigu prisieitų kitu sykiu rengti, tai publikos daugiau atsilankytų, nes tokių kalbėtojų, kaip drg. Bimba, mažai yra. Pasibaigus prakalbam, pasi-pylė klausimai. Ypatingai vienas žmogelis, Levinckas, kuris čia iš visų vietos draugysčių yra gavęs vilko bilietą, labai ki-bo prie kalbėtojo, kad jis nieko nesako, kad dar kur ten gyvuojanti kokia kita ALDDL. Bet, žinoma, kalbėtojas jam gerai atsakė ir jis turėjo nutilti. Lai visokie Levinckai, gavę vilko bilietus, darbuojasi graudami darbininkiską organizaciją, o mes irgi darbuosimės. Sutvėrėme ALDDL kuopą, prie kurios prisirašė gerų darbininkų ir tikimės, kad kuopa ne tik gyvuos, bet ir bujos.

CHICAGOS ŽINIOS

Lapkričio 9 d., Meldazio svetainėje, įvyko ALPMS. I kuopos konferencija, kurią atidarė pirmininkas J. D. Bendokaftis. Tvarkos vedėju išrinktas J. Pakausis; raštininku A. Petruskas. Delegatų pribuvo nuo chorų ir Ateities žiedo chorojų 19. Iš valdybos raportų pasirodė, kad izde randsi \$250. M. Girnaus klausimas, pas kurį randsi SLDA. centro izdas ir I Apskr. pinigai, svarstytas ir darinkta komisija. Kadangi dabar jau viską tvarko ALPMS, tai komisija visą dalyką turi užbaigti.

Steigimo konservatorijos komisija pranešė, kad darbuojasi ne juokais ir užbrėžtą tikslą nori gyveniman įvykdyti. Tapo darinkta komisija viso iš septynių ypatų. Kaip tik viskas bus prirengta, tai komisija turės suaukti nepaprastą ALPMS. I Apskričio konferenciją, kuriai bus patiekias pilnas planas.

Nutarta surengti vakarą vasario mėnesį del apskričio naudos. Tam darbu tapo išrinkta komisija iš trijų ypatų. Taipgi konservatorijos rengimo komisijai pavesta, pasitaikus progai, surengti koncertą "Vilnius" naudai.

Nutarta nupirkti nuo ALPMS II Apskričio dainų "Proletaro Aidas" už \$15. Nutarta nusipirkti spintą sudėjimui archyvo.

Konferencija užsibaigė I val. po pietų. Visi delegatai pasidėjo veikti del darbo žmonių meno labo.

LOS ANGELES, CAL.

Lapkričio 9 d. L.L. Choras buvo surengęs didelį operetišką koncertą. Nors man teko daug matyti koncertų Chicagoj ir Clevelande, vienok turu pasakyti, kad šis buvo vienas iš puikiausių, kokius kada esu matęs pas lietuvius.

Visi, kurie tik dalyvavo programos išpildyme, savo užduotis atliko kuop puikiausiai, todėl atskirai aktorij nei nemėnėsi, nes buvo daug smukorių, solistų ir pianistų. Tik reikia pasakyti ketelą žodžių apie patį L. L. chorą su vadove panele I. Segevičiute.

Pirma operetė "Giris Duk-tė", tai ne tik kad lietuvių pu-bliką žavėjo, bet ir amerikoniai stebėjosi ir kalbėjosi tarpe sa-vės, kad panašiu parengimu jie tikisi matyti tik Gordonio Me-tropolitano Operoje. Taipgi ir "Cigonų Gyvenimas" žavėjo pu-bliką.

Reikia pasakyti, kad panelė Segevičiute nors jauna, bet turi nepaprastą gabumą ne tik choro mokinime, bet ji puiki artistė. Daugiau tokių parengimų.

GRAND RAPIDS, MICH.

PAMINEJIMAS RUSIJOS REVOLIUCIJOS.

Darbininkų Partijos miesto lokalas lapkričio 7 d. surengė tarptautines prakalbas paminė-jimui Rusijos revoliucijos 7 metų sukaktuvių. Angliškai kalbėjo drg. Goetz, perbėgdama septynių metų rusų revoliucijos istoriją, pabrėždamas faktais, kokiose sunkiose sąly-gose Rusijos darbininkai kovėsi su išlaukinu ir naminiu prie-šu. Kalbėtojas sakė: Kuomet pamatė kontr-revoliucionie-riai su kitų šalių kapitalistais, kad spēka nebegalės sutriuškinti Rusijos proletarinės revoliucijos, kad Rusijos proletariatai pasiryžo ginti revoliucijos lai-mėjimus, tuomet gudrus kapita-listinių šalių diplomatai pa-naudavo kitą skymą. Vadina-ma "taikos" būdu, šaukdami įvairias konferencijas, kuriose manė, pasikvietė nepatyrusius rusų diplomatus, galėsią kaip nors apgauti. Bet, galų gale, ir šitas jų skymas nepasisekė. Iš po septynių metų kruvinos

kovos, šiandien mes švenčiame Rusijos revoliucijos pergale. Rusijos darbininkai savo pasi-ryžimu ir ištvėrime priėjo prie to, kad net didžiausios šalys priverstos skaitytis, kuriose pir-miau buvo didžiausi kontr-revo-lucionierų lldžiai.

Lietuviškai kalbėjo drg. J. Sakalauskas, kuris pasakė gana gerą prakalbą, papildydamas pirmojo. Taipgi nurodė tarp-tautinio proletariato judėjimą, pabrėždamas ir Jungtinių Vals-tijų revoliucinį Darbininkų Partijos veikimą.

Taipgi papildymui to vakaro programos dalyvavo Lietuvių Dailės Choras, kuris padaina-vo trejetą dainelių ir Ateities žiedo choras dainavo angliškai "Internacionalą".

Žmonių buvo prisirinkę vidu-tiniškai ir vakaras puikiai pa-vyko. ALDDL 66 Kp. Koresp.

Berekalingo žmogaus gy-venimas — "Amerikos Lie-tuvis".

Nuo kalno eiti nei vienas nėra per senas. Japonų patarlė.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSENIS GALINGA MOSTIS Gydo, Remontuoja, Ranka, Keln, Nusirodo skaudėjimas, Šalt, Ranka, Kojos, tirpimo, Durul, Galvos skau-dėjimas, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne rėmus) I. Taktiniai izmenai yra išgdyo o milijonai dar nežino apie tai. Deksenis Galinga Mostis yra tik vėras sukis, kiek jis pati sveria su-tis nenasid svėryms. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 extra už persiuntimo. Klauskite pas aptiekorius taip DEKSENIS NEW DISCOVERY OINTMENT. Deksenis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 362 HARTFORD, CONN. U.S.A.

Jeigu Sergi, Turi Skausmus ar Silpnumą Visokios užsienėjosios, chroniškos vyrų ir moterų ligos pasekmingai yra išgydomos. Ateik pas DR. ZINS, 25 metų specialistą, P.G John Hopkins ligoabučio ir N. Y. Poliecinie ligoabučio. Nežiūrint kokia liga, ir kaip senai sirgtumėt, AS GALIU PAGELBETI JUMS DUKITE IŠKRAMINUOTI KRAUJĄ IR ŽIVOSTE TIKRĄ TIESĄ. Aš suteikiu greitą pagelbą visose užsienėjosios ligose, nervingumo, sinodij-ne krauju, odos ligose, skilvio ir vidurio nedai-me, abaliam nevaišijimo, gliozdiz, kepenų ir inkstu nesmagumose, reumatizmo skausmuose ir kitokioms ligoms. Mano kalbos yra labai švelnos. Aš gali apitru ant kiekvieno atsilankymo. Vid valstai yra valstalinis nuų ofim. VISOKIE PATARIMAI VELTU X-ray, izstrimas Hagumo ir krauju yra padidomas. TEISINGI GYDYMŲ BODAI YRA VARTOJAMI DR. ZINS 110 East 16th Street FARPE 4th AVE. IR IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

GERAS PATARIMAS Dabokitės nuo šaldžių, šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atnečia sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grabą nuvaro. Todėl, kada pagauzate šaltį, neimkite vaistus, kurie dar neįstūri-nėti, ale paimkite visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urbanų Mil-telialis) nuo šaldio, kurie tūkstanciams prašalino šaltį ir apgnė nuo dides-nių ligų. Kaina 75 centai už baksiuką. Kitas žmogaus didelis nalkintojas, tal yra vidurių užkietėjimas. Tas ne tik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpnina, per ką atidaro duris žmogaus kūne del visokių kitų ligų. Protokite URBO LAX TABS, o jūs kūnas ir visada leng-vas, čyatas ir sveikas. Kaina 25 centai už baksiuką. F. URBONAS 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 1411.

JEIGU JUS KENCIATE Nuo bile kokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nevsekumo, inkstų arba pūslės nesmagumo, reumatizmo, tai visomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteikisiu geriausius, patarimus ir gydymo būdus iš mano 46 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiau-siuose ligoabučiuose. Mano ypatiskas gydymas iki išgdytymai atstęts jums tik 10 dolerių. Ant silpnai sergančių žmonių didžiausias atydas atkreipiame. Ofiso valandos: nuo 10 iz ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iz ryto iki 1 val. po pietų. ANDREW EGAN, M. D. 168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., New York

PHILADELPHIEČIŲ DOMEI Jeigu mylite gražiai pasiredyti ir devėti gerai pasitūta slatą arba overkotą iš geriausios materijos ir vėliausios mados už labai pigią kainą, tai kreipkitės pas mane. Atmintik tą, kad aš padarysiu ir pritaikysiu kuo geriausia. Vyriški ir Moteriški Drabužių Siuvejas M. J. DEKSNIS 554 N. 5th St. Philadelphia, Pa. Bell Phone Market 0730

NEKANKINK SAVES SU NESMAGUMAIS Jeigu kenti vidurių užkietėjimą ir nedidrumą, tai imk mdyt žoles No. 305-a, kaina 60c. už pakelį. Jeigu jautiesi visada nuvaręs, pilnis, rū-pesčių suštas, miegot negali, galva dažnai skauda, galva svaigsta, ausy-se ūžimas, baimingumo pilnas ir pats savęs neapenti, tai vartok mū-sų stebūlingas žoles No. 303; kai-na 85c. Jei turi kosulį, dusulį, val-gyt negali, jauti skausmus krūdinė, lyg kad būtų paduogę, vartok mū-sų žoles No. 302-a; kaina 60c. Tos žolės tikrai stebūlingas daro del žmo-gaus sveikumo. Moterims, kencian-čioms nuo mėnesinių atsikartojimo, nuo persalimo, užsilankymo periodo ir skausmingų apsilankimų, gerai pagelbės mūsų žoles No. 303-a; kai-na 85c. Moterims, kenciančioms nuo normaliu žolės No. 300; kaina 85c. Jauciantieji nesveikuma inkstų bei skausmų strėnos, griebkitės mūsų žolių No. 304-a, o tikrai pagelbės, kaip pagelbėjo šimtamai kitų. At-siusk 10c., o gausi visokių žolių ir knygu katalogą. M. ZUKAITIS 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Jeigu geras patarimas Dabokitės nuo šaldžių, šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atnečia sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grabą nuvaro. Todėl, kada pagauzate šaltį, neimkite vaistus, kurie dar neįstūri-nėti, ale paimkite visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urbanų Mil-telialis) nuo šaldio, kurie tūkstanciams prašalino šaltį ir apgnė nuo dides-nių ligų. Kaina 75 centai už baksiuką. Kitas žmogaus didelis nalkintojas, tal yra vidurių užkietėjimas. Tas ne tik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpnina, per ką atidaro duris žmogaus kūne del visokių kitų ligų. Protokite URBO LAX TABS, o jūs kūnas ir visada leng-vas, čyatas ir sveikas. Kaina 25 centai už baksiuką. F. URBONAS 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 1411.

GRABORIAI-UNDERTAKERS LIETUVIŲ DIREKTORIAI IŠBALSAMUOJAME IR LAIDOJAM NUMIRUSIS ANT VISOKIŲ KAPINIU 456 LORIMER STREET Tarp Grand ir Mauler gatvių BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 8832

PHILADELPHIEČIŲ DOMEI Jeigu mylite gražiai pasiredyti ir devėti gerai pasitūta slatą arba overkotą iš geriausios materijos ir vėliausios mados už labai pigią kainą, tai kreipkitės pas mane. Atmintik tą, kad aš padarysiu ir pritaikysiu kuo geriausia. Vyriški ir Moteriški Drabužių Siuvejas M. J. DEKSNIS 554 N. 5th St. Philadelphia, Pa. Bell Phone Market 0730

NEKANKINK SAVES SU NESMAGUMAIS Jeigu kenti vidurių užkietėjimą ir nedidrumą, tai imk mdyt žoles No. 305-a, kaina 60c. už pakelį. Jeigu jautiesi visada nuvaręs, pilnis, rū-pesčių suštas, miegot negali, galva dažnai skauda, galva svaigsta, ausy-se ūžimas, baimingumo pilnas ir pats savęs neapenti, tai vartok mū-sų stebūlingas žoles No. 303; kai-na 85c. Jei turi kosulį, dusulį, val-gyt negali, jauti skausmus krūdinė, lyg kad būtų paduogę, vartok mū-sų žoles No. 302-a; kaina 60c. Tos žolės tikrai stebūlingas daro del žmo-gaus sveikumo. Moterims, kencian-čioms nuo mėnesinių atsikartojimo, nuo persalimo, užsilankymo periodo ir skausmingų apsilankimų, gerai pagelbės mūsų žoles No. 303-a; kai-na 85c. Moterims, kenciančioms nuo normaliu žolės No. 300; kaina 85c. Jauciantieji nesveikuma inkstų bei skausmų strėnos, griebkitės mūsų žolių No. 304-a, o tikrai pagelbės, kaip pagelbėjo šimtamai kitų. At-siusk 10c., o gausi visokių žolių ir knygu katalogą. M. ZUKAITIS 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

GRABORIAI-UNDERTAKERS LIETUVIŲ DIREKTORIAI IŠBALSAMUOJAME IR LAIDOJAM NUMIRUSIS ANT VISOKIŲ KAPINIU 456 LORIMER STREET Tarp Grand ir Mauler gatvių BROOKLYN, N. Y. Telephone Stagg 8832

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVES (Semiaus Įstaiga) CYSTŲ RUGINIŲ MILTU Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skania, puik-kią padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus! Duoną siūndame ir į kitus miestus. Savininkai W. Masulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

J. GARŠVA GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IŠBALSAMUOJĖ IR LAIDOJĖ NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ. Parnaudau automobilius ir karietu-večiai, krikštynoms ir šlap- pasivažinėjimams. 881 Bedford Ave. 264 Front 6 Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA Jeigu jūs norite padaryti leng-vesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokinkitės automobilius amato gerą lietuvišką mokyk-loy, kur po vadovyte instruk-torių galite per kelias savaites išmokti gerai važiuoti ir pa-taisyti visokių sistėmų autoro-bilus, trokus, taipgi ir Fords. VAŽIUOTI IŠMOKINAME UŽ \$25.00 ir GAVIMA LAISNIU GARANTUOJAME. Taipgi sujiekom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes surištī su employment ofisu ir turim laisvius. Mūsų adresas: Automobile School 726 Lexington Ave. arti 59th St. New York, N. Y.

Ranka Ranką Mazgoja Mes, cigarų darbininkai, garsin-dami "Laisvėje" pareimame laik-raštį, todėl "Laisvės" skaitytojai lietuvių darbininkai, kurie rūko, vietoje kažin kieno cigarus, ku-rie nieko gero nedaro, o gal savo priešus šelpiate, tad labai išmūn-tingai darysite, kad tik savo drau-gų Naujokų Broilį išdirbtos ci-garus rūkiate, kadangi ir cigarai labai geri, sumaniali padaryti ir geriausio tabako, graulai dega, malonus rūkyti ir dūniais pu-kinai kvepia. Draugai laisviečiai, kurie dar tų cigarų nežino, tad visur lietuviškuose užėgose Resto-racijose, Klubuose ir storeliuose reikalaukite ir rūkysite visur JONO-JOHN'S CIGAR arba Petro Naujoko po 10 centų cigarų, o rūkant džiaugsitės, kad rūkai cigarą Vytauto (Eks-tra po 10c.). Tėmyk vartū ir pa-veiksū ant bakso. Imant baksaus atstiecia daug pi-giu. Cigarus išsindieime per pa-tį į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas: J. & P. NAUJOKŲ CIGA-RŲ DIRBTUVĖ 231 DIVISION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Verta parent brolius darbininkus; ju cigarai labai geri. Agentai vi-suose miestuose gali užsūdirbti ek-s-tra pinigų ir parent darbininkų literatūrą.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstyjose ir Kanadoj—metam \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų—\$4.00; Brooklynne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

Panaikinus Anglų Sutartį su Sovietais

Anglijos atžagareivių valdžia atmetė dvi prekybos sutartis su Sovietais.

Tai sutartis, kurias buvo aplamai (ne galutinai) priėmusi MacDonaldo "socialistų" valdžia.

Dabartinė Baldwin vyriausybė Anglijoje padarė šį atbulą žingsnį, pasinaudodama štai kokių priekabiu. Šako, Komunistų Internacionalas skleidžia revoliucinę propagandą Anglijos žemėse. Komunistų Internacionalo pirmininko, Zinovjevo "laiškas" esąs tam įrodymas.

Tas "laiškas", tačiau, nebuvo Zinovjevo. Komisija, sudaryta iš paties "socialisto" MacDonaldo ministrų, pripažino, kad "laiškas" sufabrikuotas, suklastuotas. O naujoji, atžagareivių, valdžia vis tiek panaudoja jį, kaip "dokumentą". — Geras pavyzdys, kokia yra politinė buržuazijos "dora".

Bet atžagareivių valdžia nepanaikina pilnų Sovietų pripažinimo.

Vyriausis Anglų buržuazijos organai rašo, kad turėtų būt išnaujo daroma prekybos sutartis su Sovietų Respublika. Tatai pataria Londono "Times". "Daily News" sako: gal pati Sovietų valdžia dabar nutrauks ryšius su Anglija, "bet tai būtų tikra nelaimė abiem šalim".

Kad Anglijos buržuazija rengiasi daryti prekybos sutartis su Sovietų Sąjunga, štai vienas įrodymas: stambiausias Anglų bankas "the Bank of England" suteikė Sovietams \$88,000,000 paskolos — tuo pačiu laiku, kaip Anglijos valdžia atmetė senąsias sutartis su Sovietais, kurias buvo paviršutiniai užmezgęs MacDonaldas.

Galimas daiktas, kad naujos sutartys menkai kuo ir skirsis nuo pirmesniųjų.

Bet dabartinės Anglų valdžios politikieriai norėjo rasti dar vieną antausį buvusiai "darbiečių" vyriausybei, ir tuo tikslu pasmerkė ir atmetė "darbiečių" pradėtas sutartis.

Anglijos Darbo Partijos eiliniai nariai ir šiaip darbininkai prispyrė MacDonaldą prie sutarčių su Sovietų Sąjunga. Jie darys vis didesnio spaudimo ir į dabartinę Baldwin vyriausybę, kad, per daug negaisiuodama, padarytų pilną prekybos sutartį su Raudonąja Respublika.

FAKTINOS PASTABOS

Moteris.

Nors visi apsišvietę vyrai gerbia mokslą, bet ne visiems patinka šis mokslis... Prie atsakančio pelno kapitalas igyja drąsą. Kapitalas su 10% pelno galima visur pritaikyti; 20% — jisai jau kruta; 50% jau baisiai drąsus; už 100% jis paspiria ir mindo žmonių įstatymus; 300% — jisai nešibijo jau jokio prasižengimo, baumės ir net kartuvų." Iš I tomo K. Markso "Kapitalo".

Kapitalas.

Jei neapsimoka, tai te sau darbininkai žūva. Kapitalas nesuima tokio darbo, kuris neatneša jam pelno. Žmoniškumas neturi jokios vertės biržoje. (Aug. Bebel).

"Kapitalas bijosi neturėti pelno, arba turėti visai mažą. Prie atsakančio pelno kapitalas igyja drąsą. Kapitalas su 10% pelno galima visur pritaikyti; 20% — jisai jau kruta; 50% jau baisiai drąsus; už 100% jis paspiria ir mindo žmonių įstatymus; 300% — jisai nešibijo jau jokio prasižengimo, baumės ir net kartuvų." Iš I tomo K. Markso "Kapitalo".

Karai.

Visgi dar randasi tokių žmonių, kurie jokių būdu negali suprasti, kam reikalingi karai. Jie sako: "Gal ir be karų galima būtų pasaulis sutvarkyti!" Klausykite! Aš čia iš šimto pavyzdžių paduosiu tik porą, iš kurių jūs gal suprasite, kam reikalingi karai: Jei nebūtų buvę karo, tai advokatas, ponas G. D. Perry nebūtų galėjęs nusipirkti iš Suv. Val. valdžios 226 kariūnų laivus tik už \$750,000, kurie valdžiai lėšavo \$158,200,000. Kitais žodžiais tariant, jeigu ne karas, tai ponas G. D. Perry nebūtų galėjęs "uždirbti" \$157,450,000, perkant laivus.

Antras pavyzdys: Jeigu ne karas, ar tai jūs manot, kad ir labiausia supykus ant darbininkų buržuazija būtų galėjęs kitokiu būdu atsikratyti nuo 60,000 darbininkų? Visai ne! Bet dabar jie išlis ramiai Francijos laukuose. Karo gi vadai užsitaravo auksinės garbės vainikus.

Galima dar pridurti, kad Anglijoje karinio teismo nuosprendžiu likosi sušaudyta 264 žmonės. J. Bijunas.

DRAUGO V. ŽALONIO KALBA LAIDOJANT DRG. REGRATĮ

Draugai! Ir vėl mes stovime prie naujo poeto kapo... Keletas metų atgal džiovos pakirstas žuvo J. Janonis. Šiandien gi — Regratis... Mūsų jaunai proletarinei literatūrai, mūsų jaunos proletarinės literatūros organizuotojai — Lietuvių Proletariųjų Poetų ir Rašytojų Sąjunga — tai smūgis, tai nuostolis, kuris labai ir labai sunku pakelti. Proletarinė literatūra neteko talentingiausio savo poeto, mūsų Sąjunga nustojė geriausio savo nario, pasisventusio darbui draugo, vieno iš Sąjungos steigėjų, ilgą laiką buvusio Sąjungos sekretoriaus...

Draugas Regratis savo kūriniais, savo poezija buvo ne tik poetas. Jis buvo tikras proletarinis poetas, kuriam savo gyvenimu ir kūriniais rūpėjo dėtis prie beužiančios šiandien darbininkų klasės pasiliuosavimo kovos. Jojo kūrybos uždavinys — jo paties žodžiais betariant, buvo: "per kovą, per darbą, per prakaitą, kraują... kaip kas moka ir kaip kas gali" griauti senąsias pasaulis, ir tvirti naują, savo kūriniais ir darbais, komunistinio gyvenimo, komunistinės kultūros pagrindus. "Vienas kelias — į komuną" — sako dr. Regratis, ir kito kelio jis nežinojo. Žengdamas koją į kovą su visa darbininkų klase, jis giedodavo, jis kūrė naujus himnus, tarnaudamas bendrai komunizmo idejai. Regratis buvo poetas — ko-

KAIP AŠ TAPAU BEDIU

"Laisvėje" tilpo pora straipsnelių po antgalviu "Kaip aš tapau bedieviu". Vieną parašė "Panevėžietis, o kitą "Ex-nasvietis". Perskaičius tuos straipsnelius, man prisiminė 25 metai tam atgal, kada da gyvenau Škotijoje. Kurie yra gyvenę Škotijoje, tie žino tikruosius škotus, ten vadinamus "oringeriais". Šitie "oringeriai" rengia savo tautiškas demonstracijas ant 21 d. liepos. Šitose demonstracijose jie niekina Romos popiežių. Jų himnas, kiek aš tada supratau, sako: "Spiriu ir spjaunu į Romos papę" ir tt.

Kada škotai demonstruotų, tai airišiai katalikai eina sergėti savo bažnyčias, kad demonstrantai neužpulėtų ir nesugriautų jų.

Vieną metą, kada mūsų miestelio škotai demonstrantai grįžo atgal apie penktą valandą po pietų gatvę, pasigirdo riksmas. Mes, lietuviai, išbėgė iš stubų, žiūrime, kas čia atsitiko. Nugi, keli airišiai vaikinai bėga ir rėkia: "Bėkime, bėkime gelbėti, nes oringeriai užpuolė bažnyčią!"

Mes, kaip geri katalikai, taip užsikarščiauve, pasigriebėme pikius, kuriais mainiečiai anglį kerta, pasikišome po skvernais ir skubiname bažnytelės gelbėti nuo užpuoliku. Aš bėgdamas mislinau už viena kraują pralieti, nes buvau skaitęs kokioj tai "šventoj" knygoj, jog už viena reikia nors ir paskutinį kraują lašą pralieti. Taip buvau įsikarš-

kraujas pralieti ant šio žemės paviršiaus. Tai yra, mes dabar kraują liejame už interesus valdančiosios klasės. M. Kidžiunas.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. KASKIAUČIUS

Rūkymas.

Tarpe blogų papročių, kuriems žmonės dažniau pasiduoda, tabokos rūkymas užima vieną žymiausių vietų.

Rūkymas taip išsiplatinęs, kad jis virto visai jau paprastu daiktu. Regis, jei nerūkai, tai nesir vyras. Net ir moterys ir tos kai kur ir kai kada rūko. Rūko žmonės, būk tai taip jau ir reikia. Ir daugelis taip prisijaukino prie to rūkymo, kad ir atprast paskui sunku esti. Jie greičiau sutiktų nevalge apsieiti, negu atsakyti sau tokio smagumo, savo rūšies nervų pakutėnimo.

Čia neminėsiu to, kiek pinigų dūmais paleidžiama, nors ir tai, žinoma, yra svarbus punktas. Juk gal nedaug kam galvon ateina, jog prarūkoma daugiau pinigų, negu jų išleidžiama daugeliui būtinų žmogui reikalų. Ir Amerikoje (S. V.) rūkoma žymiai daugiau, negu Europoj. Pagal apskaitinimą, čia tabokai išleidžiama kasmet apie pusantro milijardo dolerių, tuo tarpu kaip visiems apšvietos reikalams išlaidos ir vieno milijardo nesiekia. Kasmet prarūkoma daugiau pinigų, negu keliams užlaikyti, namams statyti ir gelžkeliams tvarkyti, krūvon sudėjus.

O kiek gi visokių nelaimių atsitinka dėl rūkymo? Kiek namų, kiek gyvybės kasmet sužūta dėl neatsargumo su

cigaretais, papirosais, pypkėmis bei su degtukais užsidegti rūkymui?

Ir taip gyvenime daug nesmagumų paeina dėl rūkymo. Privačiuose namuose ir viešose vietose dažnai rūkoma, visai nepaisant to, kad kitiems iš to nekaip jaučiasi.

Rūkymas, ypač, jei perdedama, žymiai sumažina žmogaus fizinius ir protinius gabumus, sumažina jo jėgas, energiją ir darbų našumą. Yra gerai patirta taipgi, kad augančių vaikų, berniukų proto gabumai kur kas žemesni, jei jie anksti rūkyt prisipratina. Ne tik tai tokie mokyklose menkesnio pasisekimo, turi, bet ir taip esti nestropūs, ne tokie rūpestingi. Daugiausia ir prasižengimų esti tarpe tokių jaunuolių, kurie nuo rūkymo prieina ir prie kitokių blogų papročių, išsimokina svaigalų vartoti, girtuokliuoti ir net svaigių, narkotinių nuodų vartoti — opijaus, morfinos, kokainos. Jaunuolių sveikata ir dora daug gauna nukentėti vis dėl to paties nelemto papročio. Proto jėgos irgi mažėja.

Tokiuose darbuose, kur reikalaujama kartais didžiulio jėgų įtempimo, rūkymas ypač daug kliudo. Rūkymu ir nervų energiją gadinama. Todel ristikų, bėgikų, kumščiakautojų ir kitokių atletų mokyklose griežtai

užginama taboka vartoti. Ir kareivių gyvenime patirta, kad rūkymas žymiai pakerta jų fizinius gabumus. Tyrimų buvo daryta tyčia su tam tikromis įmonėmis (ergografais), su mašinomis, kurios užrašo žmogaus darbo laipenį. Rūkymo vis esti žemesni daviniai, taip fiziniams, toprotiniam darbe.

Rūkymas veikia į žmogaus organizmą, kaip kaip kitas svaigalų ir dilgėjas. Žmogui nepratusiui tabokos parūkius, širdis pykinti, šleikštu pasidaro, galva sukūta, svaigti ima ir net vemti verčia. Kraujospaudimas nupuola, žmogus išbala, lyg kokę slogutis būtų jį apėmęs. Šaltas pakaitas išpila, ausyse užkūta akys raibsta, ir jei daug užrūkyta, žmogus gali ir apalpti, ožiukus lupiti (apalpti), visai susmukti.

Kas pradeda rūkyti mažėl ir laipsniškai pratinasi, tai ilgainiui prisipranta, organizmas ima taikytis prie po truputį vartojamo nuodo. Išsivysto organizme pakantos, ir paskui tokių nesmagumų jau nebepajaučia. Mat, ir prie laisvųjų nuodų po truputį žmogus įpranta. Tada jisai dar nereikiška, kad jam nekenkia. Kenkia, kaip gi nekenks. Tik, žinoma, laipsniškai, lyg ir nejudamomis, vagčia.

(Bus daugiau.)

"Draugas" leidžiasi į kuskijas su tais, prieš kuriuos gali atsilaikyti. Aš žinau polemizuojau su "Naujienom". "Laisvę" bijo susikabinti, nes žino, jog eiti "Draugui" blogi popriai.

Zem. Svyruoklis.

GYVENIMO GRUUVESIUSE

(Tąsa)

—Kiba tik už pakutą man reikia šitaip kankintis!...—ir pradėjo šluostytis ašaras. —Neverkite, "misis",—ramino ją Raulas, uždėdamas ranką ant jos pečių. —Nežinau, ką aš daryčiau, jeigu čia tavęs nebūtų, Raulai. Tikėk manim, kad nedaturėčiau. Juk tai amžina koronė.—Dabais nurengti savo vyrą, ji nuėjo paskui Raulą, kuris tuom laiku jau buvo viduriniame kambaryje.

—Aš manau, kad ir pats esi pavargęs ir alkanas. Juk jau gali būt kokia dešimta valanda vakaro, o mes dar nevalge. Ne pro šalį ir tau būtų užkasti...—kalbėjo ji, priėjus prie Raulo, kuris pažiūrėjęs į ją nusisypsojo ir imdamas ją už rankos prabilo: —Čia man ne link valgio, kuomet tamsta randiesi prie manęs. Ar ne taip?..

Tai sakdamas, Raulas paėmė ją per liemenį ir siekė pabučiuoti, vienok ji išsiskudama aiškino, kad valgis yra reikalingas kiekvienam. Ji nusiskubino prie pečių; uždėjo skauradą, pradėjo ruošti užkandį. Greit vakariene buvo gatava ir jiedu susėdo valgyti. Raulas apie valgį nemastė. Jis visą savo atydą atkreipė į Dilenę ir karts nuo karto bandė ją apkabinti, bet ta kiekvieną kartą išsisuko. Pagalios, po kelių nenusekusių bandymų, Raulas pradėjo išmėtinėti:

—Kodel gi tu, Maryte, tokia nesava? Juk žinai, kad aš tave myliu iš visos širdies. Del tavęs aš visko išsižadėjau. Visko... Suprantanti?... Paniekinau savo pačią ir dukrelę ir vien tik tau pasiaukavau.

—Kam gi man pasakoji apie tuos dalykus? Jeigu tu ką paniekinai, tai tavo reikalas. Man tas visai neįdomu. —Bet tai padariau del tavęs, o tu kaip už tai dabar man atsimokai?!

—Mano nabagėlis,—pradėjo ji, mainydamas savo kalbos toną, kuomet išvydo, kad Raulas imta pykti.—Nesitikėjau, kad ištikro tu mane taip myli.

Dilenė uždėjo ranką jam ant peties žiūrėjo į akis, lyg norėdama persitikinti, ar jis ištikro sako teisybę.—Na, pasak ar ištikro tu mane taip myli?..

—Jeigu nemylėčiau, tai tu manęs nematytum. Vien tik del tavęs gyvenau ir vien apie tave maštau. Ką gi turiu daryti, kad tai įrodyti tau?..

—Nereikia, nereikia,—sakė ji pasitrukinusi.—Aš tau tikiu ir tu negali suprasti, kaip aš iš to džiaugiuosi.—Jinai apkabino Raulą ir pabučiuojo. Raulas dar bandė ją ilgčiau prie savęs pasilaikyti, vienok ji lengva jį atstūmė.

—Žinai ką, Rauluk?—pradėjo ji, naujo prisimeilindama.—Aš esu gana bėgame padėjime,—tai sakdamas pradėtaisyti jam kaklaraištį.

—O kas tokio įvyko?—zingeidavo ji.—Aš nežinau, ar užsimokėtu pasakoti vienok kadangi tik tave vieną turiu, paskurio galiu kreiptis, todėl tau ir pasakysiu, žinoma, prašydamas pagelbos.

Prizadėjęs Raului, kad jis pagelbės jeigu tik galės, ji pradėjo aiškinti: —Matai, aš rytoj turėtu atiduoti penkioliką dolerių; todėl norėčiau, kad man paskolintumei. Skolininkas laukia na senai ir tik per vargą išprašiau, kad palauktų lig rytojau.

Iš sykio Raulas nežinojo, ką pradėti. Tai buvo ne pirmas kartas skolinimo pinigų. Jau tiek ir tiek sykių jinai išsiskaulino po kelis dolerius. O dabar prašo penkiolikos.

—Gera!...—tarė jis svyruojančiu balsu. Dilenė, tai išgirdusi, puolėsi prie jo ir, būčiudama po kelis kartus, dėkavojo jam. Raulas nuėjo į savo kambarį ir sugrįžo su pinigais.

—Še,—pratarė jis, duodamas reikalaujamą sumą. Ji paėmus šypsosi ir kokiškai pridūrė:—Bet reikią suskaičiuoti, kad manęs neapgautumei.

Tuomet jinai pasodino jį ant kedės ir atsisisėdama jam ant kelio, permetė ranką aplinkui jo kaklą ir neva pradėjo skaičiuoti pinigus.

(Bus daugiau.)